

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suaui Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt Primvm. Parata à Patribus Fidei Decreta ad futuram Seßionem,
Varia confutantur, minorum Theologorum & Episcoporum disputationibus
à Suauì imputata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11665

1551.

CAPVT PRIMVM.

Parata à Patribus Fidei Decreta ad futuram Sessionem. Varia
confutantur, minorum Theologorum & Episcoporum
disputatiombus à Suauis imputata.

Æc euentuum series animos in ancipiti quadam & curiosa de Concilij progressibus expectatione suspendit. Hinc enim eorum, qui conuenerant, frequentia & dignitas, simulque deliberata voluntas ex umbra ad solem prodeundi, ingentia quæque pollicebantur: hinc verò solemnes Gallici Regis obauntiationes, proximi que belli tumultus, dubitationem iniiciebant, ne rapis hæc aduersæ procellæ impetu abrepta in syrtes impingeret.

^a Ex A. 815.
^b Ex Diario,
8. Septembris.

Proximo Sessioni die^a Theologis traditi fuere articuli exagitantij. Octauo Septembris^b cœpta sunt proferri sententiæ. Omnium primi dixere Didacus Lainius, & Alfonsus Salmeron, Pontificij in Concilio Theologi: deinde Ioannes Arza, Cælareus pariter Theologus, & suo ordine subinde reliqui, & plurimi & illustres. Magni laboris non fuit Canones ad definiendum concinnare: adhibita quippe Bononiæ cura res aptè digesserat; & ea quæ hîc sancienda erant, haud perinde se habebant ac Iustificationis articulus, à veteribus Conciliis parum explicatus, breuiterque perpensus ad id usque temporis à Scholasticis; sed firmanda erant Eucharistiæ ceterorumque Sacramentorum dogmata, de quibus abundè locuta fuerant Concilium Lateranense sub Innocentio, Constantiense, & postremò Florentinum, & à Scholasticis copiosè disputatum in 4. Sententiarum, conuenientibus inter se de iis cunctis capitibus, in quibus agitabatur damnatio nouæ doctrinæ, quam commenti fuerant Zuinglius, Lutherus, & alij eorum asseclæ, qui in nouandi genere ambitiosè studuerant se inuectores diuersarum hæresum venditare. Articuli ergo trutinæ expositi hi decem fuere:

In Eucharistia non esse reuera corpus & sanguinem, neque diuinitatem D. N. Iesu Christi, sed tantum vt in signo.

Exhiberi in Eucharistia Christum; sed spiritualiter tantum manducandum per fidem, non autem sacramentaliter.

In Eucharistia esse quidem corpus & sanguinem D. N. Iesu Christi, sed simul cum substantia panis & vini: ita vt non sit transsubstantiatio, sed vni hypostatica humanitatis, & substantiæ panis & vini: ita vt verum sit dicere: Hic panis est corpus meum, & hoc vinum est sanguis meus.

Eucha

Eucharistiã institutam esse ob solam remissionem peccatorum. Christum in Eucharistiã non esse adorandum, neque festis venerandum, neque in processionibus circumgestandum, neque ad infirmos deferendum: & eius adoratores esse veros idololatrias.

Non esse referuandam Eucharistiã in sacrario, sed statim consumendam, & presentibus dandam: & aliter facientes abuti hoc Sacramento. Neque licere, ut quis seipsum communicet.

In hostiis, seu particulis consecratis, post communionem remanentibus, non remanere corpus Domini, sed tantum ibi esse dum sumitur, non autem ante vel post sumptionem.

De iure Diuino esse, sub utraque specie etiam populum & paruulos communicare: & propterea peccare eos, qui cogunt populum alterã specie uti.

Non contineri sub altera specie quantum continetur sub utraque; neque tantum sumere communicantem sub altera specie, quantum sub utraque.

Solam Fidem esse sufficientem preparationem ad sumendam Eucharistiã: neque ad id confessionem esse necessariam, sed liberam, præsertim doctis. Neque teneri homines ad communionem in Paschate.

Post singulos articulos hæreticorum loca apponebantur, vnde illi de prompti fuerant, & interdum ij qui hæreticos impugnantes id affirmabant ab aduersariis dictum.

3 Hæc in dicendis sententiis ratio Theologis fuit præscripta:

Ut illæ è sacris Litteris, ex Apostolicis traditionibus, ex Conciliis approbatis, ex Constitutionibus, ex auctoritate summorum Pontificum, è SS. Patribus, ex communi Ecclesiæ Catholicæ consensu colligerentur:

Breuitatem seruarent, & à quæstionibus superuacaneis & inutilibus, atque à proteruis contentionibus abstinerent:

Ut primus dicendi locus daretur Theologis à Romano Pontifice, secundus à Cæsare missis; post eos Clericis non Regularibus, pro acceptæ laureæ antiquitate; & postremò Regularibus, prout cuiusque Ordini deberetur.

4 Equidem hic non omittam artem quamdam à Suauis sæpius vsitatam lectoribus detegere. Hic semper nauus & industrius ad Catholicorum dogmatum firmitatem debilitandam, varias refert peculiare opiniones Thomistarum & Scotistarum in iis explicandis effatis, de quibus utriusque conueniunt: & quoniam huiusmodi variorum opinationes in certis dogmatibus explicandis semper dubiæ sunt, validisque oppositis argumentis obnoxie, quorum vi per tot sæcula Scholæ in contraria sunt distractæ; conatur ille persuadere, ab utriusque doctrinæ sectatoribus fuisse laboratum, ut peculiaris

*Historia
Concilij Tri-
dentini
lib. 12.
cap. 1.*

1551.

ipforum sententia pro vera ab Ecclesia declararetur, adeoque vt in Concilio ceu Fidei articuli stabilirentur non solum quæ Deus reuelasset, sed quæ homines cogitassent. Profectò vel maximè alienum ab eorum Patrum mente id fuit, quemadmodum licet cognoscere non modò ex Actis, in quibus quod spectat ad eam de qua scribimus tempestatem, habentur affatim minorum etiam Theologorum sententiæ; & tamen nihil extat ex iis quæ Suauis confingit, sed ex ipsis definitionum verbis, quæ omnia adeò sunt circumspecta, vt interdum Patres religiosius anxij fuisse videantur in exquirendis verborum formulis, remotis ab omni specie labis cuiusque Theologicarum classium inferendæ: atque hac de causa nihil decretum fuit de modo, quo Christus in Sacramento præsens est, nec de gratia, æqualisne illa, an maior infundatur homini Eucharistiam sub vtraque specie recipienti, præ illo qui sub vna tantum specie eam sumit, nec de aliis huiuscemodi controuersis.

Dein exponit ille pro suo more aliquid obiectum articulis postea firmatis: alienam tamen personam induens dicit, Aliquibus ex illis Theologis minimè placuisse, vt statueretur tamquam Fidei pronuntiatum, Christianos obligari ad suscipiendum in Paschate Sacramentum Eucharistiæ, cum planè nouum sit, sanctionem Ecclesiæ tamquam dogma Fidei declarari. Sed res ita contigit: Quidam, ceu Ioannes ab Ortega Franciscanus Hispaniensis Theologus, à Carolo missus, dixit, articuli oppositi proscRIPTIONI adiiciendam esse explanationem aliquam, quandoquidem præceptum non Diuinum, sed Ecclesiasticum erat. Quidam etiam, ceu Ambrosius Pelargus Dominicanus, Septemviri Treuirensis Theologus, ob eandem rationem censuit, articulum esse schismaticum potius quàm hæreticum: sed reliquus confessus anathemate damnandum putauit; in quod postea omnes conuenere: & meritò quidem; nam si viueret Suauis, qui quod obiectum est, non quod responsum, narrat, ac proinde aduersi argumenti vim comprobare videtur, eum percontaret, nouumne sit, in illum tamquam in hæresis suspectum agi, qui ferè numquam diebus festis Sacrificio intersit, qui feriâ sextâ & Sabbato carnibus citra necessitatem vescatur? Absque dubio id nouum non est: at ea suspicio in quo nititur? in eo planè, quòd dubitetur an hic verè credat ea legitimè fuisse sancita, cum eadem alioqui tam sint obseruatu facilia, vt ipforum violatio, præsertim assidua, nequeat adscribi violentiæ cupiditatis, quæ conscientiæ retinacula perrumpat. Quod si huiusmodi reus fateatur, se ereditisse ea licitè committi, hæresis profectò damnabitur. Quo autem iure, quando

ea cuncta opera legem violant non Christi, sed Ecclesiæ, quæ noua dogmata per Fidem credenda reuelare non potest. Sed quid facilius, quàm percipere, huiusmodi hæresim in ea persuasione sitam esse, quâ putetur, non fuisse à Christo traditam Ecclesiæ potestatem eas leges condendi, quæ potestas in sacris Paginis, Apostolicisque traditionibus continetur? siquidem perspicuum est, ubi potestas huiusmodi admittatur ab eo qui legem violauit, cum ab eodem dubitari non possit, an reipsâ latæ fuerint leges illæ; neque pariter dubitatum iri, liceat necne sibi ea patrare. Porro certum est, Deum in reuelanda potestate à se Ecclesiæ tributa præcipiendi ea, quæ ad salutem profutura arbitretur, voluisse, vt in Ecclesia non hæc tantummodo vniuersalis auctoritas crederetur, quæ sola credita parum conduceret ad fidelium opera dirigenda; sed ea quoque peculiari auctoritas ad ea peculiaria præcepta, quæ reipsâ fuerunt ab Ecclesia imposita, & diuturno fidelium confessu recepta.

6 Præterea dum Suauis narrat, Præsides indixisse Theologis, sicuti memorauimus, eorum sententias auctoritate Scripturarum ac Patrum esse firmandas; addit, Italis hoc doluisse, perinde quasi hoc pacto ipsorum Theologiæ, in Germanorum Belgarumque gratiam, dedecus constaretur. Verùm in hoc ipso confingendo non occurtebat Suauis, huiusmodi normam ad expendendas doctrinas non potuisse nouam accidere, quippe eam prius vsurpatam in argumento peccati Originarij, Iustificationis, & in Religionis articulis antea sancitis? An non meminerat, aut ignorabat, tot in ipsis fuisse producta sacra Scripturæ, Patrum & Conciliorum testimonia, vt multis opplendis voluminibus suffecissent? Non in memoriam recurtebat, inter eruditissimos viros in confessu præterito fuisse Hieronymum Seripandum, & Ambrosium Catharinum ex Italis? Num fortè antiquitatis Ecclesiasticæ ignari inter Italiæ filios duo illi Purpurati Alexander & Contarenus, qui paulò antea in eo negotio desudauerant? Præterea cur tantum tunc Septentrionalibus tribuit, vt Hispanorum oblitus sit, inter quos aderant Synodo Melchior Canus, tam vberis & tam selectæ eruditionis Theologus, quàm clarè liquet ex aureo ipsius libro *De locis Theologicis*, & duo supra laudati Lainius & Salmeron, quorum posterior ex iis quæ copiosè scripsit, ostendit quàm multa legerit; prior verò non dubitauit affirmare, se nullum è scriptoribus in Concilio producturum, in cuius vniuersis voluminibus verba singula non lustrasset? Sed quoniam in præsentia laus eruditionis in Germania Galliaque plurimum floret, tunc verò Gallici Theologi Synodo non interuenerant, idcirco studet Suauis

Historia
Concilij Tri-
dentini.
lib. 12.
cap. 1.

1551.

comminisci quidquid minuat existimationem Italiae, quæ Catholicæ Religionis, eiusque summi Præsidis regia est: nempe unius pariter in utramque parentem, quarum altera ipsum generauerat, altera generauerat: quali postea non idem conpexerit ætate suâ utramque illarum mirificè irradiatam duobus illis eruditionis Ecclesiasticæ luminibus Baronio & Bellarmino, natis in Italiae sinu, & inter Ecclesiæ Senatores adoptatis. Ceterum quis ambigat, absolutâ Theologiâ opus esse ad Diuina oracula intelligenda, & lectione sacrorum interpretum, quippe qui peculiari luce diuinitus illustrantur, & simul ratiocinationis operâ, quæ pariter lumen quoddam est à Deo nobis traditum, ut in rem nostram illo utamur in cunctis rebus, quæ nobis à Deo proximè aperteque seu per naturam demonstratæ, seu per Dei verbum reuelatæ non sunt. Hinc videmus, tam frequenter ac feliciter fuisse lumen illud ab antiquis Patribus adhibitum in suorum temporum hæreticis refellendis. Quoniam verò humanæ mentis imbecillitas idonea plerumque non est ad sublimem in utroque simul studio gradum obtinendum, hinc fit, quod cœtus habeantur, in quibus, pro eo quod Aristoteles in Politicis obseruat, ex multis mediocribus excellens quiddam confletur. Quemadmodum in diuitiis contingeret, ex collata in vnum pecunia centum ciuium mediocriter locupletium; seu, ut similitudinem ab eodem Philosopho propositam producamus, cuiusmodi erant in epularum copia publica conuiuia, in quæ plurimi, sed modicum quisque, symbolum conferebant. Eapropter in Synodis Oecumenicis, quò multi Theologi confluunt, quamuis plerique non omnibus absoluti numeris, cum alicui ad speculanda subtiliora acumen desit, alij copiosa lectionis suppellex, & alius in alio doctrinæ genere penuriam patiatur; conficitur tamen quædam veluti Zeuxis Helena, quia ab eorum vnoquoque ea pars operi confertur, quæcumque & quantalacumque illa sit, quæ in singulis singulariter excellit. Ecquid tandem ipse Oceanus est, nisi plurimarum aquæ guttarum congregatio?

CAPVT

